

Afsprakenkader voor het BoekenOverleg

INLEIDING

Afsprakenkader voor het BoekenOverleg

Dit document maakt concreet hoe het BoekenOverleg werkt en welke afspraken de leden met elkaar gemaakt hebben. Het doel is een duidelijk en transparant kader voor zowel (potentiële) leden als de achterban die elk lid vertegenwoordigt.

Inhoud

Afsprakenkader voor het BoekenOverleg

Inhoud

Missie

Coördinatie

Voorzitter

Samenstelling

Lidmaatschap

Vergaderingen

Vertegenwoordiging

Communicatie

Ledenbijdrage

Memorandum

Staat van het Boek

Missie

Het BoekenOverleg is het **overlegplatform** voor spelers uit de boeken- en letterensector. Het BoekenOverleg is de **gesprekspartner van de politieke wereld** voor thema's die met boeken en literatuur te maken hebben. Het platform behartigt de **gezamenlijke belangen**, met respect voor de diversiteit en autonomie van alle spelers die in het BoekenOverleg vertegenwoordigd zijn.

Coördinatie

Literatuur Vlaanderen coördineert het BoekenOverleg. Dat wil zeggen dat de directeur van Literatuur Vlaanderen automatisch secretaris is van het BoekenOverleg en dat een beleidsmedewerker van Literatuur Vlaanderen verantwoordelijk is voor het organiseren en coördineren van de dagelijkse werking van het BoekenOverleg. Daarnaast worden beleidsadviezen van het BoekenOverleg in de praktijk gerealiseerd door het team van Literatuur Vlaanderen (bijvoorbeeld de organisatie van de Boonprijzen en de trajecten rond Elk verhaal telt).

Willem Bongers-Dek: “Voor mij blijft het ook van belang om de rol van Literatuur Vlaanderen in de uitvoer van het geïntegreerd letterenbeleid scherp te blijven zien. Literatuur Vlaanderen is een fantastisch instrument om de adviezen van het BoekenOverleg, waarvan zij secretaris is, gerealiseerd te krijgen.”

Voorzitter

Het BoekenOverleg wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. De voorzitter mag dus niet tegelijk een eindverantwoordelijkheid hebben om een deelsector te vertegenwoordigen.

Het mandaat van een voorzitter duurt twee jaar. Het mandaat kan maximaal twee keer verlengd worden. Dat betekent dat een voorzitter tot zes jaar achter elkaar kan zetelen. Op die manier is er voldoende kans om het voorzitterschap te evalueren, maar ook om historiek en expertise op te bouwen.

Wanneer de voorzitter hun mandaat (vroegtijdig) wil stopzetten, informeert die de kerngroep ten laatste zes maand voor het verwachte einde van het mandaat.

Een nieuwe voorzitter kandideert met een gemotiveerde brief aan de kerngroep. De kerngroep bespreekt de kandidatuur en stemt over het voorzitterschap. Er is een tweederde meerderheid nodig om de voorzitter te kunnen aanstellen.

De voorzitter ontvangt een vergader- en kostenvergoeding volgens het vergoedingsmodel van Literatuur Vlaanderen voor commissieleden. De voorzitter kan ook afstand doen van deze vergoeding. Dan worden enkel reëel gemaakte kosten vergoed.

Samenstelling

Het BoekenOverleg bestaat naast de onafhankelijke voorzitter uit twee overlegorganen: de **kerngroep** en het **Forumoverleg**.

Kerngroep

De kerngroep bestaat uit **vertegenwoordigers van de deelsectoren** van de boeken- en letterensector en eventueel **leden met een specifieke expertise** die voor het hele veld relevant is.

De vertegenwoordigers van een deelsector moeten een beargumenteerbare en aantoonbare achterban hebben binnen (een deel van) de boekensector. Momenteel zijn de volgende deelsectoren vertegenwoordigd:

- auteurs en vertalers door de Vlaamse Auteursvereniging (VAV);
- bibliotheken door de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief en Documentatie (VVBAD);
- erfgoedspelers door het Letterenhuis;
- leesbevordering door Iedereen Leest;
- beleid door Literatuur Vlaanderen;
- literair middenveld door Overleg Literaire Organisatoren (OLO);
- boekhandels door Boekhandels Vlaanderen;
- uitgeverijen door Groep Algemene Uitgevers (GAU).

De kerngroep kan ook uitzonderlijk leden toelaten met een specifieke expertise, die enerzijds relevant is voor de volledige sector en anderzijds nog niet aanwezig is in de kerngroep. Momenteel is er één lid aangesloten met een specifieke expertise:

- Cultuurconnect met digitalisering in de cultuursector.

Forumoverleg

Het Forumoverleg bestaat uit de kerngroep en wordt aangevuld met organisaties die rechtstreeks betrokken zijn bij de boeken- en letterensector. Het gaat om organisaties uit de bovenbouw of om organisaties uit een van de deelsectoren die nauwer betrokken willen zijn bij de werking van het BoekenOverleg. Op dit moment zijn volgende organisaties lid van het Forumoverleg:

- Bibliotheeksector: Luisterpuntbibliotheek, KBR
- Erfgoedsector: Vlaamse Erfgoedbibliotheken, KANTL
- Literair middenveld: Passa Porta, Poëziecentrum, Creatief Schrijven, Behoud de Begeerte, Folio, VONK & Zonen

Gasten

Het BoekenOverleg kan gasten uitnodigen om te spreken over een thema of project dat de volledige boeken- en letterensector aanbelangt. Terugkerende gasten zijn bijvoorbeeld de directeur van Boektopia en het team boeken en letteren van de VRT.

Lidmaatschap

Een organisatie kan lidmaatschap van het BoekenOverleg aanvragen. Dat doet de organisatie door een gemotiveerde brief aan de kerngroep te schrijven. Die bespreekt de kandidatuur en stemt over het lidmaatschap. Er is een tweederde meerderheid nodig om het lid toe te laten. De kerngroep kan ervoor kiezen de kandidaat uit te nodigen voor een verkennend gesprek.

Wanneer de organisatie vraagt om een lidmaatschap tot de kerngroep, moet die in de brief ook beargumenteren welke deelsector de organisatie vertegenwoordigt die op dit moment nog niet vertegenwoordigd is of welke aantoonbare expertise de organisatie heeft die op dit moment nog niet in de kerngroep zit.

Vergaderingen

Kerngroep

De kerngroep van het BoekenOverleg komt ongeveer om de zes weken samen (zes tot acht keer per jaar) om de meest urgente thema's uit het boekenvak te bespreken. De agenda wordt gezet door zowel de voorzitter als de leden. De coördinator van Literatuur Vlaanderen verzamelt de agenda-items en de benodigde bijlagen en bezorgt die gemiddeld een week op voorhand aan alle leden.

De vergaderingen gaan in principe door op het kantoor van Literatuur Vlaanderen. De data worden op de laatste vergadering van het voorgaande jaar vastgelegd.

Tijdens de vergadering maakt de coördinator van Literatuur Vlaanderen verslag. Het verslag wordt nagekeken door de voorzitter en daarna aan alle leden bezorgd. Een geredigeerde versie van het verslag wordt gepubliceerd op de websitepagina van het BoekenOverleg. Soms is informatie namelijk nog gevoelig of onder embargo. Op die manier kan de sector eenvoudig op de hoogte blijven van welke thema's er aan bod komen in het BoekenOverleg.

Forum

Het Forumoverleg komt twee keer per jaar samen: één keer in januari en één keer in juni. Alle leden mogen punten agenderen tot drie weken voor de geplande vergaderdatum door die aan de coördinator te bezorgen. De coördinator bespreekt samen met de voorzitter welke agenda-items prioritair zijn om de totale vergadertijd te bewaken en koppelt terug naar de leden die punten inbrachten. Actuele punten kunnen altijd terugkomen bij de varia.

Het Forumoverleg dient om informatieoverdracht te faciliteren, een klankbord voor de kerngroep te creëren en samen na te denken over thema's die de volledige sector aanbelangen. Na het Forumoverleg wordt er steeds tijd gemaakt voor een informele netwerklunch.

Het is de bedoeling om de vergaderingen met het Forumoverleg meer in cocreatie met de leden te laten plaatsvinden. De agenda moet ruim op voorhand gedeeld worden en er moet voldoende documentatie voorzien zijn om echt ingelezen aan de vergadering te kunnen deelnemen. Daarnaast kunnen interactieve werkvormen ook meer richting geven aan de vergadermomenten. De vergaderingen kunnen ook gekoppeld worden aan concrete doelstellingen, bijvoorbeeld voor een Memorandum of Boektopia.

Vertegenwoordiging

De voorzitter en de secretaris hebben elk het mandaat om het BoekenOverleg te vertegenwoordigen in gesprekken met de politieke wereld en in de media. Zij stemmen hierover onderling af. Waar zinvol en nodig (bijvoorbeeld bij thema's die een specifieke doelgroep aanbelangen), kan ook een ander lid van de kerngroep het BoekenOverleg vertegenwoordigen, op voorafgaand verzoek van de voorzitter of de secretaris.

Communicatie

Het BoekenOverleg heeft een eigen pagina op de website van www.literatuurvlaanderen.be en een eigen logo en huisstijl.

Het BoekenOverleg geeft regelmatig advies aan de Vlaamse Regering over boeken- en letterenkwesties. Die adviezen komen tot stand door onderling en gelijkwaardig gesprek tussen de leden van het BoekenOverleg. Het doel is om altijd met één stem richting de politieke en buitenwereld te spreken.

Dat is nog belangrijker voor thema's waar de belangen tegen elkaar in gaan. Het BoekenOverleg discussieert altijd eerst intern over zulke kwesties, zodat er opnieuw met één stem naar de politieke en buitenwereld gecommuniceerd kan worden. Waar dat nodig is, kunnen nuances in die adviezen gebracht worden, zodat individuele belangen ook een plaats krijgen naast het gedeelde belang.

Ledenbijdrage

Elk lid betaalt een jaarlijkse bijdrage om de werking van het BoekenOverleg mee te faciliteren. Het gaat om de volgende bedragen:

- 400 euro per jaar voor de leden van de kerngroep;
- 350 euro per jaar voor de leden van het Forumoverleg.

Die inkomsten worden gebruikt om onder meer de volgende kosten te dekken:

- de praktische organisatie van vergaderingen (locatiehuur, catering...);
- de (onkosten)vergoeding van de voorzitter;
- de interne en externe communicatie uit het BoekenOverleg (website, vormgeving, campagnes...).

Naast deze werkingskosten kan het BoekenOverleg ook stemmen om het resterende budget te reserveren voor grotere projecten, zoals onderzoek of kennistrajecten.

Memorandum

In aanloop naar verkiezingen (lokaal, Vlaams, federaal én Europees) maakt het BoekenOverleg een Memorandum op. In een gemotiveerd en helder pamflet worden de prioriteiten van het BoekenOverleg opgesomd per bestuursniveau. De prioriteiten worden in onderling overleg besproken en vastgesteld door de leden. Literatuur Vlaanderen verzamelt de teksten en zorgt voor de vormgeving in een helder memorandum.

Staat van het Boek

Het BoekenOverleg organiseert regelmatig een Staat van het Boek. Dat is een evenement in het Vlaams Parlement waar de boekensector rechtstreeks tot de politiek spreekt.

Het is de gewoonte om een Staat van het Boek te organiseren in aanloop naar en vlak voor de verkiezingen van een Vlaamse regering. Op de Staat van het Boek in aanloop naar die verkiezingen worden urgente thema's voorgesteld en wordt er met de politiek in gesprek gegaan over hoe het beleid de sector kan versterken. Op de Staat van het Boek vlak voor verkiezingen wordt het Memorandum van het BoekenOverleg voorgesteld.

 BOEKENOVERLEG

